

Beleid

- **Beleidsplan (2022-2026) en preventienota (2022-2028).** Logische opbouw in probleemstelling > ambities > doelstellingen > activiteiten en instrumenten. Erkenning van complexiteit van problematiek. Aandacht voor specifieke doelgroepen.
- **Grote hoeveelheid ambities, doelen, plannen en instrumenten.** Risico: kan uitvoering en doelbereiking belemmeren.

Praktijk en uitvoering

- **Pragmatische aanpak:** Maatwerk en persoonlijke benadering mogelijk; dagelijkse dienstverlening is in orde; ruimhartig armoedebeleid.
- **Gebrek aan structuur in de uitvoer.** Voornamelijk op gebied van inkomen en schuldhulpverlening:
 1. Beperkte ambtelijke capaciteit
 2. Hoeveelheid en diversiteit aan doelen, ambities en activiteiten.
 3. Beperkte vertaling naar werkafspraken of functieomschrijvingen.
- **Gevolgen:** Willekeur, ondoelmatigheid, onvoldoende evaluatie, kennis/kunde gaat verloren.
- **Samenwerking maatschappelijke organisaties:** Goede relatie (korte lijnen en regelmatig overleg); omvangrijke overlegcultuur. Behoeftte aan terugkoppeling.

Monitoring en resultaten

- **Datahuishouding onvolledig.** Dashboard met monitorgegevens al 1 jaar inactief. Ontbrekende gegevens o.a. bereik van verschillende regelingen + resultaten van vroegsignalering. Data arbeidsparticipatie en re-integratiebeleid beter op orde. Behoefttepeiling onder minima loopt (gebruik en bekendheid).
- **Tevredenheid inwoners:** beperkte informatie beschikbaar; over algemeen positieve beoordeling.
- **Balans zoeken:** behoefte aan data (o.a. binnen raad), maar niet doelloos verzamelen.

Hoofdvraag:

Lukt het de gemeente Zwartewaterland om inwoners met de door haar ingezette instrumenten en regelingen financieel zelfredzamer te krijgen of financieel zelfredzaam te houden?

Factsheet onderzoek Rekenkamer Zwartewaterland: 'Financiële zelfredzaamheid'

2025

i&o

gemeente
Zwartewaterland

Hoofdconclusie

Of Zwartewaterland inwoners financieel zelfredzamer maakt is onduidelijk wegens **ontbrekende monitoring**. Ambitieuze beleid en pragmatische werkwijze creëert **kansen** (maatwerk/flexibiliteit), maar ook **kwetsbaarheden** (structuurgebrek, willekeur).

Beleid: logisch, pragmatisch, omvangrijk

- Ambitieuze en uitgebreide armoedebeleid.
- Pragmatische aanpak biedt flexibiliteit en maatwerk. Wordt gezien door inwoners (voor zover bekend).
- Basis van beleid is logisch en sluit aan bij wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen.

Aandachtspunten

- Hoeveelheid ambities en plannen niet in lijn met omvang gemeente.
- Vertaling beleid naar praktijk mist (werkafspraken, functieomschrijvingen).*
- Datahuishouding onvolledig: huidige doelbereik nauwelijks vast te stellen.*

Risico's

- Onvoldoende doelmatigheid.
- Onvoldoende zicht op aansluiten van voorzieningen bij behoeftes inwoners.

* Voornamelijk bij inkomen, schuldhulp en vroegsignalering.

Aanbevelingen aan de raad en het college

Besprek samen de monitoring van armoede en schulden. De raad geeft informatiebehoeften aan, het college doet een voorstel. Houd het overzichtelijk en uitvoerbaar.

Aanbevelingen aan de raad

1. Formuleer helder de informatiebehoefte over doelgroep, bereik regelingen en effectiviteit van instrumenten.
2. Stel prioriteiten in beleid en evalueer of middelen en capaciteit passen bij de ambitie.

Aanbevelingen aan het college

1. Formaliseer werkprocessen en functieomschrijvingen bij inkomen, schuldhulp en vroegsignalering.
2. Implementeer een evaluatiecyclus met heldere doelen en indicatoren voor voortgang en effectiviteit.
3. Onderzoek of ambtelijke capaciteit voldoende is voor ambities en of activiteiten uit beleidsdocumenten overlappen.
4. Gebruik evaluatieresultaten om maatregelen te vergelijken en, waar nodig, bij te sturen.
5. Vraag input voor prioritering bij maatschappelijk partners, en koppel evaluaties en voortgang van projecten terug.